

УДК 338.2

АСИМЕТРИЯ ИНФОРМАЦИИ МЕЖДУ УЧАСТНИКАМИ РЕАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННОГО ПРОЕКТА И СПОСОБЫ ЕЕ УСТРАНЕНИЯ

А.Г. Загородний, к.е.н., профессор

С.Я. Бабінська

Національний університет «Львівська політехніка», Львів, Україна

Загородний А.Г., Бабінська С.Я. Асиметрия информации между участниками реализации инновационного проекта и пути ее устранения.

Информационные ресурсы – одни из важнейших ресурсов, необходимых для успешной реализации любого предпринимательского, в том числе инновационного проекта. Каждый проект требует постоянного обмена информацией между его реализатором и участниками. В статье определены важнейшие информационные потоки, сопровождающие реализацию инновационных проектов, раскрыты причины возникновения асимметрии информации и предложены возможные меры для снижения ее уровня. В современных условиях инновационные проекты играют важную роль в процессе деятельности предприятий так как направлены на использование инновационных разработок, внедрение новейших технологий, способствующих укреплению конкурентных позиций, освоения новых видов продукции, повышение темпов экономического развития и тому подобное.

Ключевые слова: асиметрия информации, инновационный проект, участники инновационного проекта, информационные потоки

Загородний А.Г., Бабінська С.Я. Асиметрия информации между участниками реализации инновационного проекта и пути ее устранения.

Информационные ресурсы являются одними из важнейших ресурсов, необходимых для успешной реализации любого предпринимательского, в том числе инновационного проекта. Каждый проект требует постоянного обмена информацией между его реализатором и участниками. В статье определены важнейшие информационные потоки, сопровождающие реализацию инновационных проектов, раскрыты причины возникновения асимметрии информации и предложены возможные меры для снижения ее уровня. В современных условиях инновационные проекты играют важную роль в процессе деятельности предприятий так как направлены на использование инновационных разработок, внедрение новейших технологий, способствующих укреплению конкурентных позиций, освоения новых видов продукции, повышение темпов экономического развития и тому подобное.

Ключевые слова: асиметрия информации, инновационный проект, участники инновационного проекта, информационные потоки

Zagorodnyy A.G., Babinska S.Ya. The asymmetry of information between the participants of innovative projects and ways to eliminate.

Information resources are the most important resources necessary for successful implementation of any business, including the innovative project. Each project requires a constant exchange of information between its implementer and participants. In article defined important information flows, which accompany implementation of innovative projects, disclosed reasons of asymmetry of information and suggested possible measures to reduce its level. In modern conditions innovative projects play an important role in the activity of enterprises as directed on use innovative developments, introduction of new technologies that help to strengthen competitive positions, development of new products, increasing the pace of economic development and so on.

Keywords: asymmetry of information, innovative project, participants of innovative project, information flows

Реалізація інноваційних проектів супроводжується асиметрією інформації яка виникає між учасниками цього процесу, що суттєво впливає на прийняття учасниками ефективних управлінських рішень. Нейтралізація асиметрії інформації можлива тільки за наявності реальних заходів щодо її зменшення. При цьому зменшується і підприємницький ризик пов'язаний з невизначеністю процесу реалізації проекту. Неналежний рівень інформаційного забезпечення учасників реалізації інноваційного проекту може зумовити для них значні втрати. З огляду на це, проблема асиметрії інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту вимагає чіткого переліку інформаційних потоків між ними, виявлення причин виникнення асиметрії інформації та реалізації заходів щодо її зменшення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Питанням асиметрії інформації приділяли увагу такі науковці, як: А. Агравал [19], Дж. Акерлоф [1], Р. Барклей [21], В. Брент [29], Л. Вальрас [2], К.Дж. Ерроу [20], Р. Мертон [24], Р. Нейман [25], М. Спенс [27], Дж. Стігліц [15], Ж. Тироль [28], Ф. Хайск [17]. Вагомий внесок у розроблення цієї проблематики зробили й українські економісти, зокрема В. Євдокимов [4], М. Єрмошенко [5], Я. Жаліло [6], О. Костюк [9], В. Огієнко [12], С. Чистякова [18] та інші. Проте, недостатньо вивченими залишаються та потребують подальшого дослідження окремі аспекти, пов'язані з асиметрією інформації між учасниками, які беруть участь у реалізації інноваційного проекту.

Метою статті є визначення інформаційних потоків між учасниками реалізації інноваційного проекту, причин виникнення асиметрії інформації між ними та можливих заходів спрямованих на її нейтралізацію.

Виклад основного матеріалу дослідження

Реалізація інноваційних проектів передбачає обмін інформацією між їхніми реалізаторами та учасниками – власниками інновацій, інвесторами, банками, венчурними фірмами, будівельно-мон-

тажними та іншими підрядними організаціями, постачальниками, страховиками, споживачами, підтримуючими структурами, органами державної влади тощо. Це пов'язано з тим, що інформація відіграє важливу роль у процесі розроблення та реалізації інноваційних проектів, який вимагає повної, достовірної, своєчасної та актуальної

інформації про кон'юнктуру ринку, динаміку цін, конкурентів тощо. З огляду на сказане, доцільним є визначити, які потоки інформації між реалізатором та кожною групою учасників притаманні процесу реалізації інноваційного проекту. Ці інформаційні потоки зображено на рис. 1 та рис. 2.

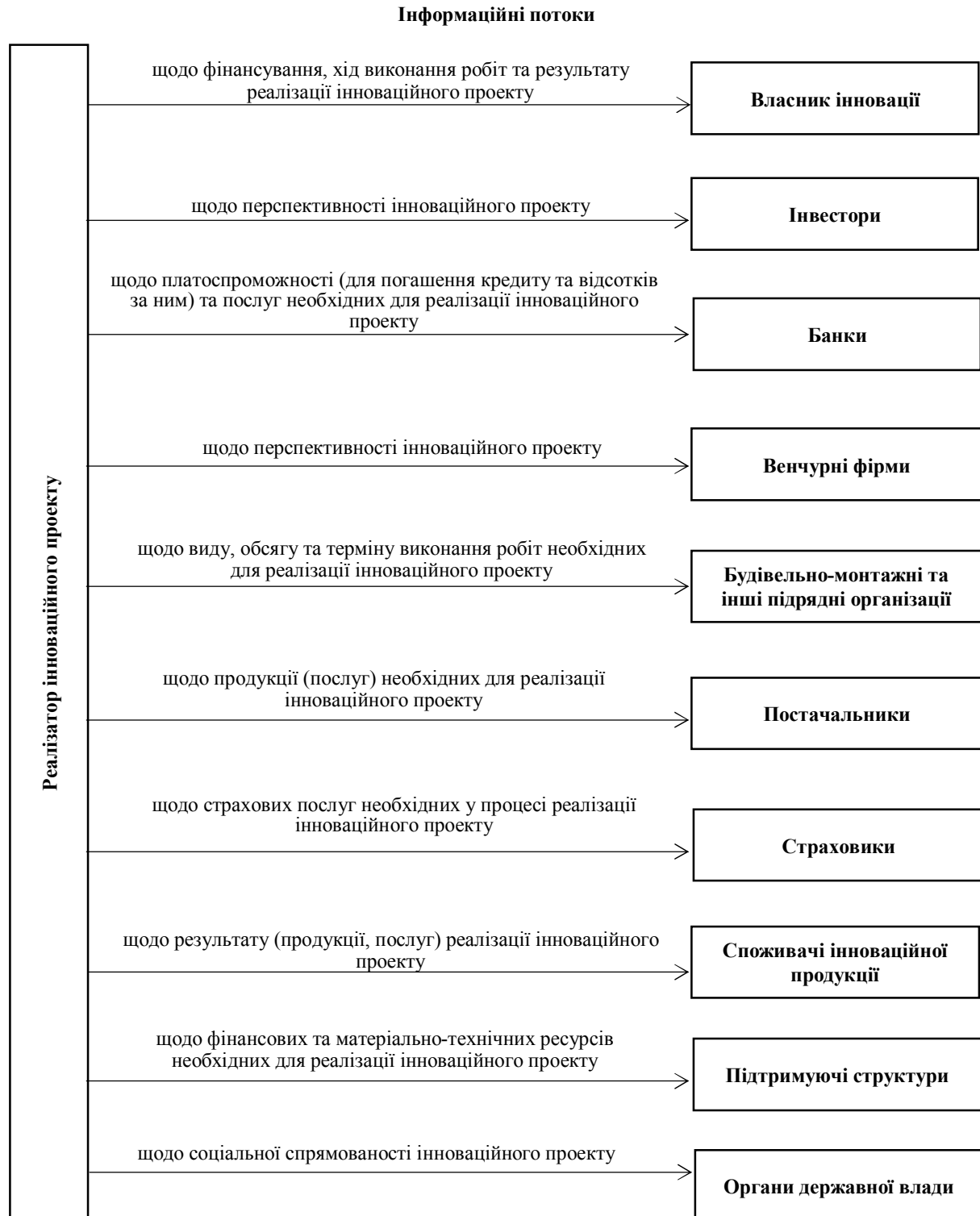

Рис. 1. Потоки інформації від реалізатора інноваційного проекту до учасників
Джерело: Власна розробка автора

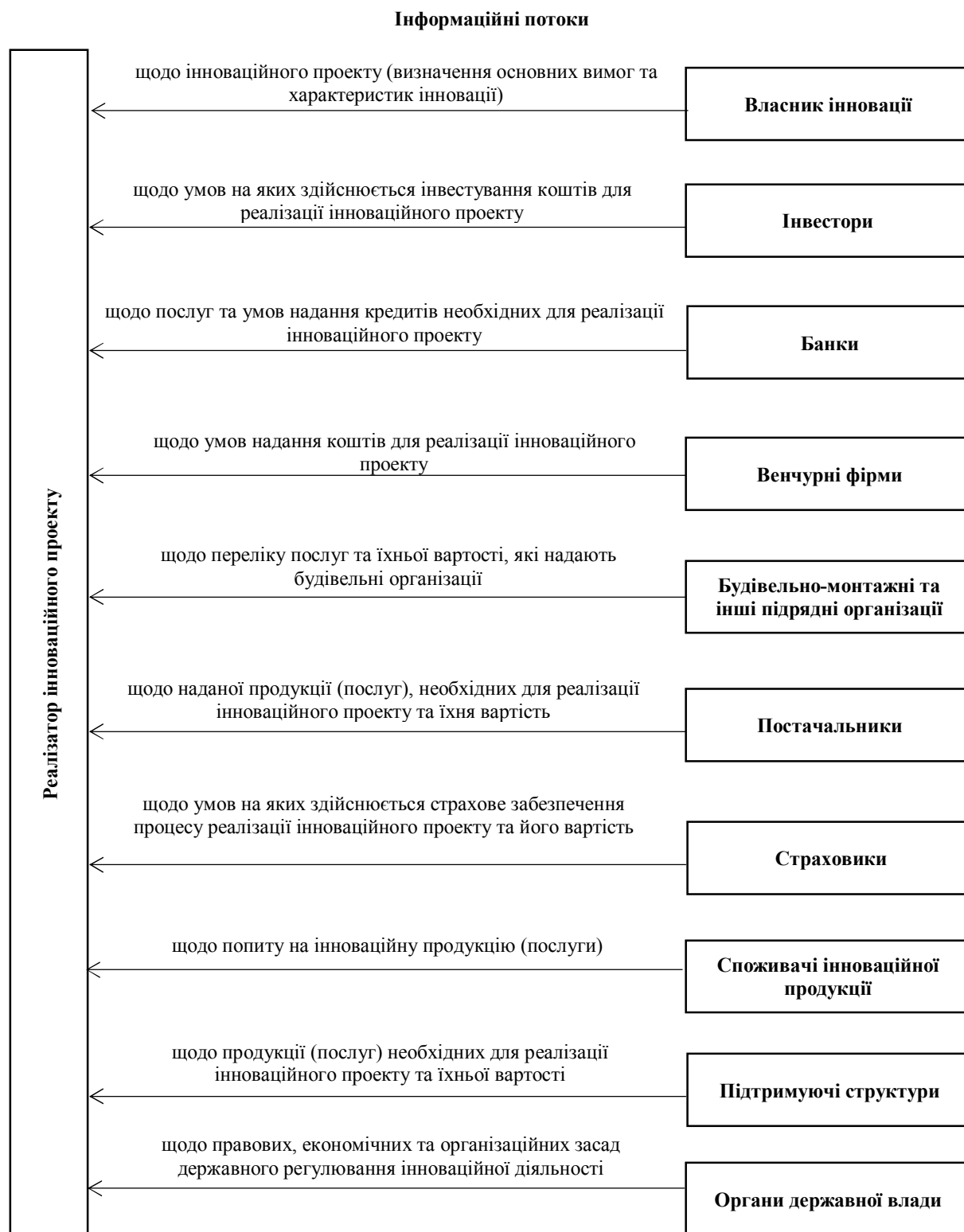

Рис. 2. Потоки інформації від учасників до реалізатора інноваційного проекту

Джерело: Власна розробка автора

Суттєвим недоліком, який може виникнути у процесі реалізації інноваційного проекту і пов'язаний з інформацією є асиметрія інформації. Асиметричність інформації – це ситуація, за якої частина учасників ринку володіє такою інформацією, якою не володіють інші зацікавлені особи. Це явище охоплює різні сфери діяльності, в

тому числі і інноваційну діяльність. У результаті виникнення асиметрії інформації, учасники реалізації інноваційного проекту, що володіють більш повною інформацією мають певні переваги, які можуть використовувати для своєї ж вигоди.

Актуальність проблеми асиметрії підтверджується тим, що Нобелівський комітет премією в

галузі економіки двічі нагороджував науковців які її досліджували: у 1996 р. В. Вікрі та Дж. Міррліса за фундаментальний внесок в економічну теорію стимулів і асиметричної інформації, а в 2001 р. Дж. Акерлофа, М. Спенса та Дж. Стігліца за дослідження в сфері аналізу ринків з асиметричною інформацією. Як стверджує професор економіки Колумбійського університету, лауреат Нобелівської премії з економіки Джозеф Стігліц, «протягом двохсот років економісти використовували прості економічні моделі, побудовані на припущенні про повноту і точність інформації, тобто на тому, що всі зацікавлені сторони володіють ідентичною загальнодоступною інформацією з певного питання. При цьому було зрозуміло, що сказане не відповідає дійсності, але усі сподівалися, що наявністю невеликих інформаційних неточностей можна знехтувати, приймаючи повноту інформації за аксіому» [15]. Хибність такого підходу полягає в тому, що в ринковому середовищі вплив навіть незначних, на перший погляд, чинників, можуть суттєво впливати на розвиток економіки. Водночас повністю врахувати всі чинники, які впливають на ринкові процеси, практично неможливо.

Слід зазначити, що між асиметрією і неповнотою інформації (не зважаючи на те, що вони є характеристиками інформації) існує відмінність, яка полягає у тому, що асиметрія є характеристикою нерівномірності інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту, а неповнота характеризує той обсяг інформації, якою володіють учасники порівняно з її вичерпним, необхідним і достатнім обсягом [7, 8]. Асиметрія, на відміну від неповноти інформації, має суттєвий вплив практично на всі економічні процеси.

Така інформаційна ситуація зумовлена низкою причин [30], зокрема:

- по-перше, макроекономічною причиною виникнення асиметрії інформації є несформованість ринку інформаційних послуг. Наявність ефективно функціонуючого інформаційного ринку передбачає, насамперед, можливість вільного обігу інформації як предмета угод купівлі-продажу;
- по-друге, збір (купівля) інформації передбачають додаткові попередні витрати партнерів. Тому рівень поінформованості кожного з них може безпосередньо залежати від їхніх фінансових можливостей;
- по-третє, досить часто інформація може бути надбанням тільки одного ділового партнера, краща поінформованість якого дає змогу йому керувати ситуацією та диктувати умови укладання угоди. У таких випадках може мати місце умисне ненадання контрагентові повної інформації;

— по-четверте, інформаційний потенціал кожного з партнерів залежить безпосередньо від його досвіду, компетентності, рівня спеціалізації та інших об'єктивних чинників, вплив яких на формування інформаційної ситуації можна вважати позитивним.

Переваги в інформаційному забезпеченні однієї із сторін економічних відносин створюють умови для отримання нею додаткових доходів – так званої інформаційної ренти [16].

Відомий економіст, професор Каліфорнійського університету Б. Айхенгрін [22], вважає, що асиметрія навколишнього інформаційного середовища ставить перед інвесторами непросте завдання вибору напряму інвестування своїх коштів, так як за умов відсутності достовірної й точної інформації досить складно визначити, коли і як асиметрія інформації відіб'ється на їхньому бізнесі.

Оскільки, асиметрія інформації може виникати між реалізатором інноваційного проекту та кожною групою учасників варто виділити основні причини її виникнення:

- велика кількість учасників реалізації інноваційного проекту. До реалізації інноваційного проекту варто по можливості залучати найменшу кількість учасників, адже що їх більше, то важче забезпечити співпадіння усіх їхніх інтересів із метою та завданнями проекту;
- бажання суб'єкта отримати економічну вигоду, завдяки тому, що учасник може умисно не надати певній групі учасників необхідної їм інформації. Адже, вигода з'являється тільки у тому разі, коли повна інформація недоступна іншим учасникам. Користувач, який володіє необхідною інформацією, має можливість отримати додаткову вигоду за час поки ця інформація не доступна іншим зацікавленим особам;
- отримання конкурентних переваг за рахунок інформації доступу до якої не мають конкуренти;
- відсутність єдиної інформаційної бази, яка містила б інформацію необхідну учасникам у процесі розроблення та реалізації інноваційного проекту;
- витрати на отримання учасником необхідної інформації перевищують майбутню економічну вигоду від неї;
- відсутність технології опрацювання інформації, через що не можливо підготувати до використання значні її обсяги;
- недоступність учасникам зібраної та опрацьованої інформації.

Усі причини виникнення асиметрії інформації можна розділити на ті, які залежать від учасників реалізації інноваційного проекту, та ті, які не залежать від них (рис. 3).

Рис. 3. Причини виникнення асиметрії інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту
Джерело: Власна розробка автора

Основними наслідками такого явища як асиметрія інформації є: для споживачів інноваційної продукції – придбання менш якісного товару за вищою ціною; для продавців, які продають більш якісні товари – скорочення їхніх продажів. У випадку, якщо така ситуація буде тривати достатньо довгий час, вона може зумовити банкрутство кращих продавців, тому асиметрія інформації є небезпечною для ринку.

На підставі аналізу літературних джерел [10, 11, 13, 14, 23, 26, 27], можна виділити загальні заходи нейтралізації асиметрії інформації (табл. 1). Ці заходи можна застосовувати для зменшення асиметрії інформації не лише між учасниками реалізації інноваційного проекту, але й у інших процесах.

Таблиця 1. Загальні заходи нейтралізації асиметрії інформації

Заходи	Обґрунтування
Ринкові сигнали (відповідно до теорії «ринкових сигналів» М. Спенса)	Ринкові сигнали зменшують асиметрію інформації, так як містять інформацію про якість та характеристики товару. Продавці повинні надавати додаткову інформацію споживачам про якість своїх товарів. Під додатковою інформацією слід розуміти фірмові знаки, торгові марки, бренди, гарантії, репутацію фірми, сертифікати якості, дипломи різних конкурсів та престижні номінації, рекомендації, стандартизацію, кваліфікацію, дивіденди (свідчать про сприятливий розвиток фірми), ціни тощо. Така інформація є одним з видів сигналу. Проте, не всі ринкові сигнали є якісними, наприклад, реклама не дає чіткого уявлення щодо якості товару, оскільки ідеалізує його характеристики.
Здійснення державного регулювання	Одним із елементів зниження асиметрії інформації є державне регулювання, яке може здійснюватися за допомогою державного контролю за якістю товарів та послуг, створення спеціальних державних служб, інспекцій, бюро контролю за якістю в різних сферах, голографічних марок (свідчать про відповідність внутрішнього змісту формі), ліцензування чи сертифікації. Дж. Акерлоф відмічає, що інформаційна асиметрія загалом в розвинутих країнах дещо менша за країни, що розвиваються. Це пов'язано з тим, що в цих країнах налагоджений ефективний державний та публічний контроль за якістю продукції.
Залучення у процес реалізації банків	Банки відіграють важливу роль у процесі зниження асиметрії інформації, так як вони надаючи кредити позичальникам стають експертами з визначення їхньої кредитоспроможності, що дає їм змогу відрізнити надійних позичальників від ненадійних. Банки виступають посередниками між тими хто хоче позичити гроші (бере кредит) та тими, хто хоче отримати дохід (кладе гроші на депозит). Оскільки відсотки за кредитом більші ніж відсотки за депозитом, то банк отримує ризик, що можна вважати платою за посередництво та зниження асиметрії інформації.
Залучення у процес реалізації проекту венчурних фірм	Венчурні фірми, також є чинником, який зменшує рівень асиметрії інформації. Вони у своїй діяльності використовують ресурси партнерів для того, щоб допомогти розпочати підприємцям новий бізнес. Внаслідок використання венчурного капіталу фірма отримує частку у новому бізнесі. Важливим моментом є те, що акції венчурної фірми не торгуються на фондових площадках, тому проблеми «халявщика» не існує, оскільки немає можливості використати інформацію від венчурної фірми для отримання прибутків. Таким чином, лише вони в змозі використати всі переваги своєї діяльності.

Джерело: Складено автором за матеріалами [10, 11, 13, 14, 23, 26, 27]

Враховуючи причини виникнення асиметрії інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту доцільно, також, виділити і спеціальні для її нейтралізації заходи (тобто ті, які можна використовувати для зменшення асиметрії інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту), а саме:

- надання додаткової інформації. Додаткову інформацію учасники можуть отримати шляхом придбання чи звернення до відповідних служб, які будуть збирати необхідну інформацію;
- формування єдиної інформаційної бази, яка б містила усю необхідну інформацію щодо інноваційних проектів. При цьому необхідно забезпечити своєчасне її оновлення, а також зв'язок з інформаційними центрами, базами даних (в т. ч. з іноземними), наявність у ній інформації рейтингових агентств (здійснюють оцінку на рівні держави та окремих підприємств, що дає змогу зрозуміти стан економічного суб'єкта), аудиторських фірм, фінансових аналітиків, консалтингових компаній тощо. Важливим також є забезпечення доступу до необхідної інформації особам та організаціям, зокрема тим, які зацікавлені у фінансуванні інноваційного проекту;
- узгодження інтересів учасників реалізації інноваційного проекту, з урахуванням завдань кожного з них та мети інноваційного проекту;

- забезпечення обміну інформацією між учасниками;
- використання техніки скринінгу, яка полягає у стимулюванні учасників до надання повної і правдивої інформації про себе;
- надання реалізатором гарантій для учасників. Так, Дж. Акерлоф [3] вважав, що одним із способів вирішення асиметрії інформації є гарантії, які необхідні не лише тому, що вони знижують ризик, а й тому, що вони передають інформацію.

Наведений перелік заходів нейтралізації асиметрії інформації не є вичерпним, проте дає загальне уявлення можливих варіантів.

Висновки

Не зважаючи на те, що можна вжити певних заходів для зведення асиметрії інформації до мінімуму уникнути її цілком не можливо. Користувачі інформації, мають певні інтереси, які суперечать один одному, що приводить до конфлікту, оскільки задоволення в повній мірі матеріальних інтересів одного сприяє зниженню задоволення матеріальних інтересів іншого. Проте, у яких би формах не проявлялася асиметрія інформації, вона має серйозний негативний вплив, який зумовлює зниження ефективності прийнятих учасниками рішень, функціонуванні ринку та економіки загалом.

Abstract

Implementation of innovative projects involves the exchange of information between their implementers and participants – owners of innovation, investors, banks, venture capital firms, building-assembling and other contractors organization, suppliers, insurers, consumers of innovative products, support structures, public authorities and others. This is due to the fact that information plays an important role in the design and implementation of innovative projects that require complete, reliable, timely and relevant information on market conditions, price dynamics, competitors etc.

Significant disadvantage, that may arise in the implementation of innovative project and the associated of information is information asymmetry. Asymmetry of information – it is situation in which part of the market participants have such information, which does not have other stakeholders. Therefore, the purpose of research is to determine the flow of information between the participants of innovation project, reasons of appearance of information asymmetry between them and possible measures directed on its neutralization.

However, despite the fact, that you can take certain measures for reduction of asymmetry information to a minimum to avoid it completely impossible. Users of information have certain interests that contradict each other, which leads to conflict, because pleasure to fully material interests one contributes reducing the material interests of the other. However, in whatever form the asymmetry of information was not manifested, it has a serious negative impact, which leads to a decrease effectiveness adopted of participants decisions, functioning of market and economy in general.

JEL Classification: P00.

Список літератури:

1. Акерлоф Джордж. Рынок «лимонов»: неопределенность качества и рыночный механизм // Thesis.– 1994. – Вып. 5. – С. 91-104.
2. Вальрас Л. Элементы чистой политической экономии или Теория общественного богатства. – М.: Изобраф, 2000. – 421 с.

3. Довбенко М. Нобелівська премія за розробку теорії асиметричної інформації // *Економіка України*. – 2003. – № 10.
4. Євдокимов В.В. Асиметрія бухгалтерської інформації та шляхи її мінімізації // *Міжнародний збірник наукових праць*. Випуск 3 (21). С. 135-146.
5. Єрмошенко М. Нова парадигма економічної науки в контексті розвитку в умовах України інформаційної економіки // *Актуальні проблеми економіки*. – 2009. – №1. – С. 14-20.
6. Жаліло Я.А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: Монографія. – К.: НІСД, 2009. – 336 с.
7. Каменев Н.А. Развитие видовой конкуренции на рынке коммунальных услуг // *Экономика. Социология. Право*. – 2011. – № 10. – С. 28-35.
8. Косарлукова Н.А., Убагович Ю.И. Асимметрия информации на рынке строительных услуг [*Электронный ресурс*]. – Режим доступа: <http://www.avcv.ru/documents/44-redactor/nauka/izdania/kosarlucova1.pdf>.
9. Костюк А. Теоретические предпосылки формирования школы корпоративного управления в банках // *Вісник Української академії банківської справи*. – 2008. – №2. – С. 51-59.
10. Кравчук Г.В. Борьба с информационной асимметрией как важливая складова обеспечения финансовой безопасности / Г.В. Кравчук, В.І. Шевчук, О.Л. Пластун // *Вісник Чернігівського державного технологічного університету: Серія «Економічні науки»*. – 2013. – Вип. №1 (64). – С. 213-221.
11. Кривошия О.А. Основные методы усунування інформаційної асиметрії між ринковими гравцями: мікроекономічний рівень / О.А. Кривошия, О.Я. Базилінська // *Економічний аналіз: зб. наук. праць* / Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. – Том 13. – С. 95-100.
12. Огієнко В.І. Асиметрія інформації в інвестиційних процесах / В.І. Огієнко, О.В. Луняков // *Актуальні проблеми економіки*. – 2012. – № 1 (127). – С. 320-334.
13. Пластун О.Л. Методи боротьби з інформаційною асиметрією [*Електронний ресурс*] / О.Л. Пластун. – Режим доступа: http://lib.uabs.edu.ua/library/Visnik/Numbers/2_33_2012/33_04_07.pdf.
14. Спенс М.А. Передача сигналов в ретроспективе и информационная структура рынков. Нобелевская лекция 8 декабря 2001 г. // *Мировая экономическая мысль. Сквозь призму веков: В 5 т. – Т. V: В 2 кн.* – М.: Мысль, 2005. – Кн. 2. – С. 484-534.
15. Стігліц Дж. Асиметрія інформації [*Електронний ресурс*] – Режим доступа: <http://www.day.kiev.ua/uk/article/cuspilstvo/asimetriya-informaciyi>.
16. Терещенко О.О., Баб'як Н.Д. Фінансовий контролінг. – К.: КНЕУ, 2013. – 407 с.
17. Хайек Ф.А. Использование знания в обществе // *American Economic Review*, XXXV, № 4 (September, 1945) – С. 519.
18. Чистякова С. Проблема асиметрії інформації в контексті інституціональних трансформацій // *Научные труды ДонНТУ. – Серия: экономическая*. – 2008. – Вып. 34-1. – С. 89-94.
19. Amol Agrawal. Understanding financial crisis using information asymmetry framework: [*Електронний ресурс*]. – Режим доступа: <http://mostlyeconomics.files.wordpress.com/2007/09/sub-prime-crisis-in-informationasymmetry-framework.pdf>.
20. Arrow K. Uncertainty and the Welfare Economics of Medical Care // *American Economic Review*. – 1963. – № 53. – P. 941-973. (переклад рос. мовою на інтернет-сайті http://www.aspe.spb.ru/_private/arrow.pdf).
21. Barkley J. Rosser, James Jr. Madison. A Nobel Prize for Asymmetric Information: The Economic Contributions of George Akerlof, Michael Spence, and Joseph Stiglitz: [*Електронний ресурс*]. – Режим доступа: <http://cob.jmu.edu/rosserjb/Nobel%20Prize.%20Akerlof-Spence-Stiglitz.doc>.
22. Eichengreen B. (2003). *Capital flows and crises*. Cambridge: MIT Press, Massachusetts. 385 p.
23. Krishnaswami Sudha, Subramaniam Venkat Information Asymmetry, Valuation, and the Corporate Spin-off Decision // [*Electronic resource*] – http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=123088.
24. Merton R. (1987). A Simple Model of Capital Market Equilibrium With Incomplete Information. *Journal of Finance*, 42 (3), 483-510.
25. Neumann R. (2003). International Capital Flows Under Asymmetric Information and Costly Monitoring: Implications of Debt and Equity Financing. *Canadian Journal of Economics*, 36 (3): 674-700.
26. Pindyck, Robert S. & Daniel L. Rubinfeld. *Microeconomics*. 5th Ed. – P. 60-609.
27. Spence M. *Market Signaling*. Harvard University Press, 1974.
28. Tirole J. (2006). *Theory of Corporate Finance*. N.J.: Princeton University Press, 2006.
29. William H. Brent. The information asymmetry and valuation effects on health care technology: [*Електронний ресурс*]. – Режим доступа: <http://www.inderscience.com/browse/index.php?journalID=27&year=1998&vol=15&issue=3/4/5>.

30. Zahorodniy A., Kryvtsun I., Partyn H. Asymmetry and Assessment of Information Value in the Course of Managerial Decision-making // Current Problems in Management: Monography / Edited by: Agnieszka Barcik, Honorata Howaniec, Zbigniew Malara. – Bielsko-Biala: University of Bielsko-Biala, 2015. – S. 65-76.

References:

1. Akerlof Dzhordzh. (1994). Ryinok "limonov": neopredelennost kachestva i ryinochnyy mehanizm [The market of "lemons": the uncertainty of quality and market mechanism]. Thesis, Issue 5, 91-104 [in Russian].
2. Valras, L. (2000). Elementy chistoy politicheskoy ekonomii ili Teoriya obschestvennogo bogatstva [Elements of pure political economy or the theory of social wealth]. M.: Izograf [in Russian].
3. Dovbenko, M. (2003). Nobelivska premiya za rozrobku teoriiy asimetrichnoyi informatsiyi [Nobel Prize for developing the theory of asymmetric information]. Ekonomika Ukrayiny – Economics of Ukraine, 10 [in Ukrainian].
4. Evdokimov, V.V. Asimetriya buhgalterskoyi informatsiyi ta shlyahi yiyi minimizatsiyi [The asymmetry of accounting information and ways to her minimize]. Mizhnarodnyy zbirnyk naukovykh prats – International collection scientific papers. Issue 3 (21), 135-146 [in Ukrainian].
5. Ermoshenko, M. (2009). Nova paradigma ekonomichnoyi nauki v konteksti rozvitku v umovah Ukrayini informatsiynoi ekonomiki [The new paradigm of economics in context of development in terms of development in the information economy of Ukraine]. Aktualni problemy ekonomiky – Actual problems of economy, 1, 14-20 [in Ukrainian].
6. Zhalilo, Ya.A. (2009). Teoriya ta praktika formuvannya efektyvnoyi ekonomichnoyi strategiyi derzhavi [Theory and practice of forming an effective economic strategy of the state]. K.: NISS, 336 [in Ukrainian].
7. Kamenev, N.A. (2011). Razvitie vidovoy konkurentsii na rynke kommunalnykh uslug [Development of species competition in the market of public services]. Economics. Sociology. Right, 10, 28-35 [in Russian].
8. Kosarlukova, N.A., & Ubagovich, Yu.I. Assimetriya informatsii na rynke stroitelnykh uslug [The asymmetry of information in the market of construction services]. Retrieved from <http://www.avcv.ru/documents/44-redactor/nauka/izdania/kosarlucova1.pdf> [in Russian].
9. Kostyuk, A. (2008). Teoreticheskie predposylki formirovaniya shkoly korporativnogo upravleniya v bankah [Theoretical preconditions for the formation of the school of corporate governance in banks]. Visnyk Ukrayinskoyi akademiyi bankivskoyi spravy – News of the Ukrainian Academic Bank of Sciences, 2, 51-59 [in Ukrainian].
10. Kravchuk, G.V., Shevchuk, V.I., & Plastun, A.L. (2013). Borotba z informatsiynoyu asimetrieyu yak vazhliiva skladova zabezpechennya finansovoyi bezpeki [Fighting with information asymmetry as an important part of ensuring financial security]. Visnyk Chernihivskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu: Seriya "Ekonomichni nauky" – Journal of Chernihiv State Technological University: Series "Economic of Science". Issue 1 (64), 213-221 [in Ukrainian].
11. Krivoshiya, O.A., & Bazillnska O.Ya. (2013). Osnovni metodi usunenya informatsiynoi asimetriyi mizh rinkovimi gravtsiyami: mikroekonomichniy riven [Basic methods of eliminate of information asymmetry between market players: microeconomic level]. Ekonomichnyy analiz: zb. nauk – Economic analysis: Coll. science papers. Ternopil: Publishing and printing center of Ternopil National Economic University, "Economic Thought", Volume 13, 95-100 [in Ukrainian].
12. Ogienko, V.I., & Lunyakov, O.V. (2012). Asimetriya informatsiyi v investitsiynih protsesah [Asymmetry of information in the investment process]. Aktualni problemy ekonomiky – Actual problems of economy, 1 (127), 320-334 [in Ukrainian].
13. Plastun, O.L. Metodi borotbi z informatsiynoyu asimetrieyu [Methods of fight with information asymmetry]. Retrieved from http://lib.uabs.edu.ua/library/Visnik/Numbers/2_33_2012/33_04_07.pdf [in Ukrainian].
14. Spence, M.A. (2005). Peredacha signalov v retrospektive i informatsionnaya struktura ryinkov [Transmission of signals in retrospect and information structure of markets]. Nobel lecture December 8, 2001. World Economic Thought. Through the prism of centuries. (Vols. 5, Vol. 5), (2nd ed). M.: Myisl, 484-534 [in Russian].
15. Stiglitz, J. Asimetriya informatsiyi [Asymmetry of information]. Retrieved from <http://www.day.kiev.ua/uk/article/cuspilstvo/asimetriya-informatsiyi> [in Ukrainian].
16. Tereschenko, O.O., Bab'yak, N.D. (2013). Finansoviy kontroling [Financial Controlling]. K.: KNEU [in Ukrainian].
17. Hayek, F.A. (1945, September). Ispolzovanie znaniya v obschestve [The use of knowledge in society]. American Economic Review, XXXV, 4 [in Russian].

18. Chistyakova, S. (2008). Problema asimetriyi informatsiyi v konteksti institutsionalnih transformatsiy [The problem of asymmetric information in the context of institutional transformation]. Scientific works of DonNTU. Series: economic. Issue. 34-1, 89-94 [in Ukrainian].
19. Amol Agrawal. Understanding financial crisis using information asymmetry framework. Retrieved from <http://mostlyeconomics.files.wordpress.com/2007/09/sub-prime-crisis-in-informationasymmetry-framework.pdf>.
20. Arrow, K. (1963). Uncertainty and the Welfare Economics of Medical Care. American Economic Review, 53, 941-973. Retrieved from http://www.aspe.spb.ru/_private/arrow.pdf.
21. Barkley J., Rosser, & James Jr., Madison. A Nobel Prize for Asymmetric Information: The Economic Contributions of George Akerlof, Michael Spence, and Joseph Stiglitz. Retrieved from <http://cob.jmu.edu/rosserjb/Nobel%20Prize.%20Akerlof-Spence-Stiglitz.doc>.
22. Eichelengreen, B. (2003). Capital flows and crises. Cambridge: MIT Press, Massachusetts.
23. Krishnaswami Sudha, Subramaniam Venkat. Information Asymmetry, Valuation, and the Corporate Spin-off Decision. Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=123088.
24. Merton, R. (1987). A Simple Model of Capital Market Equilibrium With Incomplete Information. Journal of Finance, 42 (3), 483-510.
25. Neumann, R. (2003). International Capital Flows Under Asymmetric Information and Costly Monitoring: Implications of Debt and Equity Financing. Canadian Journal of Economics, 36 (3), 674-700.
26. Pinydck, Robert S., & Daniel L., Rubinfeld. Microeconomics. (5th ed), 606-609.
27. Spence, M. (1974). Market Signaling. Harvard University Press.
28. Tirole, J. (2006). Theory of Corporate Finance. N.J.: Princeton University Press.
29. William H., Brent. The information asymmetry and valuation effects on health care technology. Retrieved from <http://www.inderscience.com/browse/index.php?journalID=27&year=1998&vol=15&issue=3/4/5>.
30. Zahorodniy, A., Kryvtun, I., & Partyn, H. (2015). Asymmetry and Assessment of Information Value in the Course of Managerial Decision-making. Current Problems in Management: Monography. Agnieszka Barcik, Honorata Howaniec, Zbigniew Malara (Ed.). Bielsko-Biala: University of Bielsko-Biala, 65-76.

Надано до редакційної колегії 17.11.2016

Загородній Анатолій Григорович / Anatoliy G. Zagorodniy
zagorodniy@polynet.lviv.ua

Бабінська Соломія Ярославівна / Solomiia Ya. Babinska
solomiia.y.babinska@lpnu.ua

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Асиметрія інформації між учасниками реалізації інноваційного проекту та шляхи її усунення [Електронний ресурс] / А. Г. Загородній, С. Я. Бабінська // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2016. – № 6 (28). – С. 6-14. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opi.ua/files/archive/2016/n6.html>